

Contribució de la logística a l'economia

Introducció

Aquest informe neix de la inquietud d'un grup d'empresaris i professionals relacionats amb el sector logístic quan interpreten que el pes econòmic de les activitats desenvolupades per aquest sector no queda recollit de forma prou ajustada ni exhaustiva a les estadístiques oficials.

Les estadístiques disponibles es fonamenten en la diferenciació d'activitats econòmiques des d'un punt de vista de l'oferta. La classificació d'activitats econòmiques que s'utilitza per diferenciar els sectors d'activitats té molts avantatges: és la mateixa a Europa (encara que amb diferents noms a partir de l'idioma que s'utilitza: NACE, CNAE, CCAE,...), uniformitza els criteris i permet fer comparacions de forma homogènia. No obstant això, també presenta alguns inconvenients: bàsicament, que classifica els agents en funció d'una única activitat econòmica principal i que ho fa des del punt de vista de l'oferta (i no de la demanda), quan la realitat és més complexa. Els agents oferents acostumen a vendre béns i serveis que combinen més d'una activitat i, des d'un punt de vista de la demanda, els compradors adquireixen més d'un bé o servei de forma conjunta.

Des d'un punt de vista estricte, els epígrafs que tradicionalment s'agrupen com a activitats logístiques¹ són:

Codi CCAE	Descripció
49	Transport terrestre; transport per canonades
50	Transport marítim i per vies de navegació interiors
51	Transport aeri
52	Emmagatzematge i activitats afins al transport
53	Activitats postals i de correus

No obstant això, hi ha altres activitats que habitualment no s'associen a la logística, però que hi estan estretament relacionades. Bé perquè el component logístic té un pes molt elevat en l'activitat, bé perquè l'activitat no tindria raó de ser sense el sector logístic².

Així, una via per conèixer el pes de la logística en el conjunt de l'economia consistiria a sumar el VAB dels epígrafs que tradicionalment s'agrupen com a activitats logístiques (aquests valors són coneguts) i afegir-hi la part del VAB de les activitats que habitualment no s'associen a la

¹ A l'Annex 1 apareix el detall de les rúbriques que comprenen aquestes divisions.

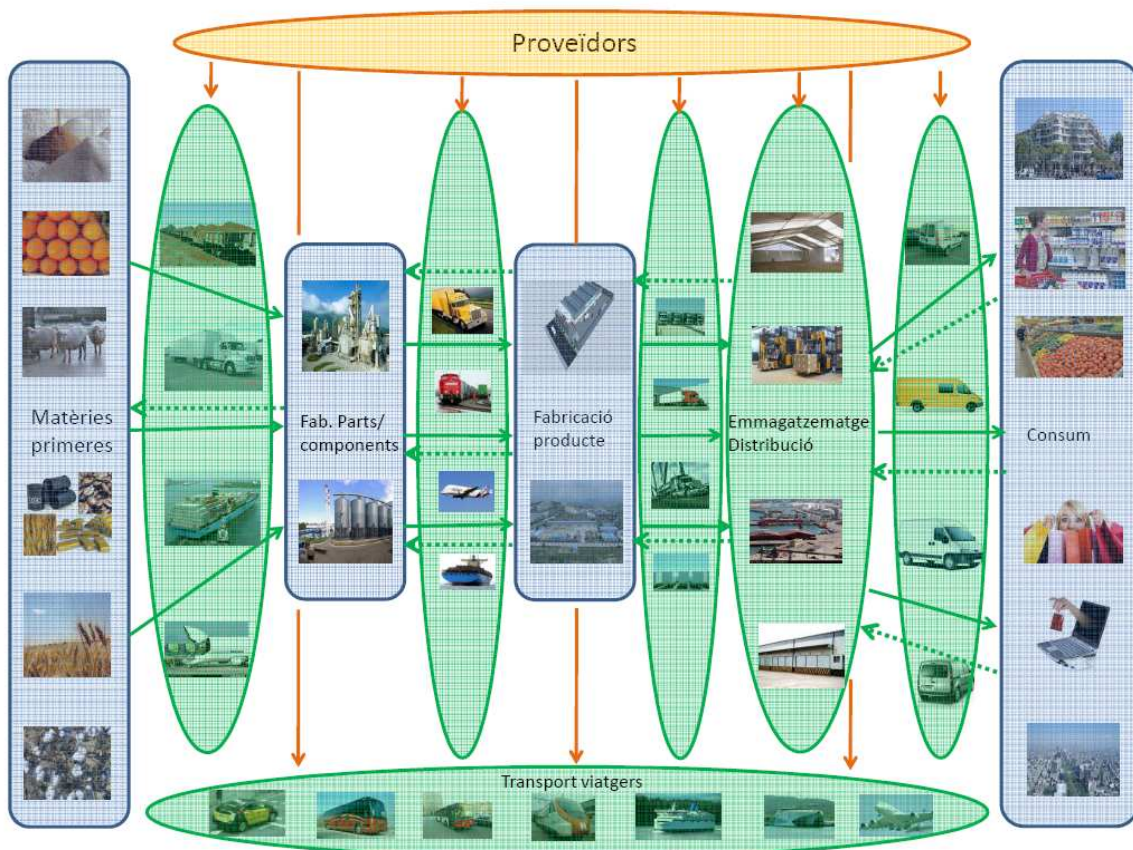
² A l'Annex 2 relacionem les rúbriques que pensem que es troben en aquesta situació.

logística, però que hi estan estretament relacionades (valors no coneguts). Per conèixer aquests valors, s'hauria de saber quines unitats econòmiques d'aquestes activitats es dediquen a la logística o quina part de la seva activitat pot ser classificada com a logística. Això es podria esbrinar a partir d'una enquesta prou representativa. Nosaltres hem descartat aquesta via ja que l'esforç, tant econòmic com de recursos humans, sobrepassa les nostres possibilitats. Descartada aquesta via, hem optat, a partir de dades ja conegudes i publicades, per aproximar un càlcul de la:

Contribució de la logística a l'economia

Per fer-ho, prenem com a punt de partida un esquema de producció/distribució, com el que segueix:

Gràfic 1.
Esquema de producció/distribució

Font: PIMEC Logística.

A partir d'aquest esquema, anirem acoblant les dades que són conegudes i públiques a les parts del procés productiu.

VAB sectorial

El primer element conegut és el VAB sectorial. L'Institut d'Estadística de Catalunya publica el PIB des del punt de vista de l'oferta. El PIB comprèn els valors afegits bruts dels sectors d'activitat. A més, s'hi inclou una variable fiscal (impostos nets sobre productes) com a resultat de l'agregació de l'IVA, els impostos nets sobre les importacions i els altres impostos nets sobre productes. El valor afegit brut sectorial és la suma dels valors afegits de totes les empreses classificades en el sector d'activitat concret.

En aquest sentit, el VAB que genera una empresa es pot calcular de dues maneres, a partir del seu compte de pèrdues i guanys:

- A) VAB
 = Despeses de personal + Amortitzacions + Resultat financer + Excedent empresarial net
- B) VAB
 = Ingressos d'explotació – Consums d'explotació + Altres despeses d'explotació

Gràfic 2. **Valor Afegit en el compte de pèrdues i guanys**

INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ
 Import net de la xifra de negoci
 Altres ingressos d'explotació i variació d'existències
 Consums d'explotació
 Altres despeses d'explotació
VALOR AFEGIT
 Despeses de personal
 RESULTAT ECONÒMIC BRUT DE L'EXPLOTACIÓ
 Amortitzacions de l'immobilitzat
 RESULTAT ECONÒMIC NET DE L'EXPLOTACIÓ
 Despeses financeres
 Ingressos financers
 Altres partides financeres
 RESULTAT FINANCER
 RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS
 Impost de beneficis
 Altres resultats
 RESULTAT DE L'EXERCICI

Font: PIMEC Logística.

Les dades que publica l'Idescat en relació al VAB de les activitats assoleixen la xifra de 10.220 milions d'euros per a l'any 2013. Això suposa un 5,4% del valor afegit brut de l'economia catalana i el 5,0% sobre el total del PIB.

Taula 1

Valor afegit brut a preus corrents de les activitats logístiques. 2013

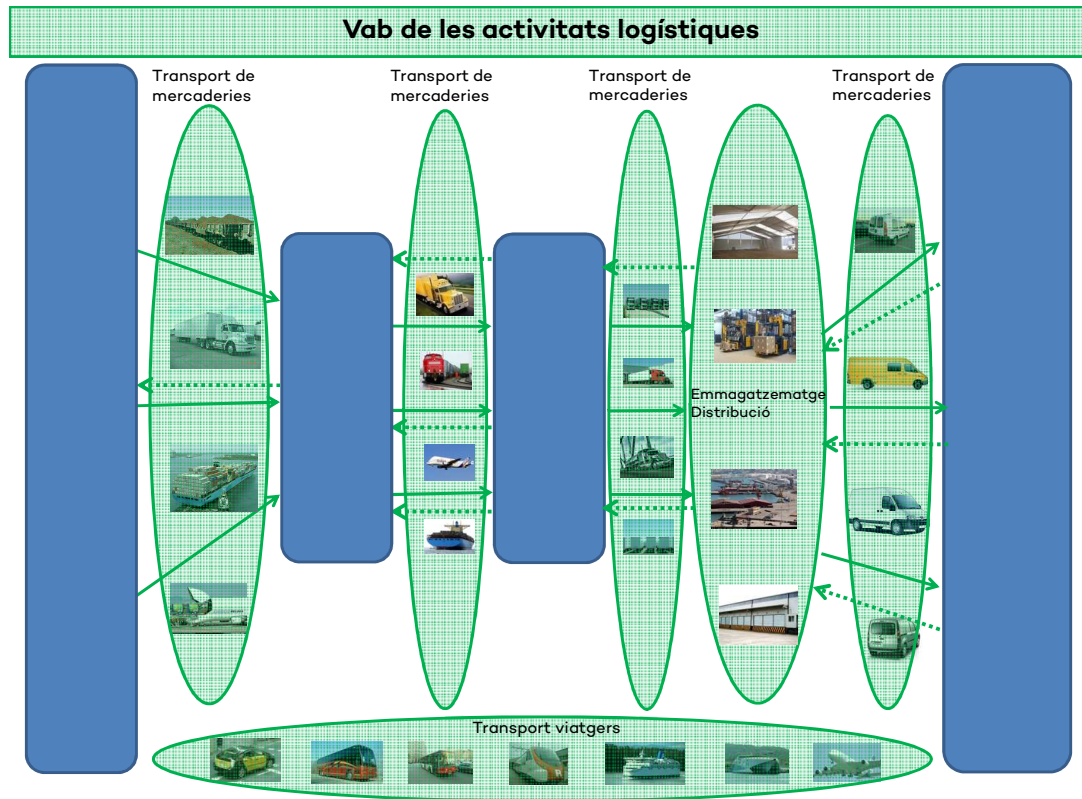
Unitats: milions d'euros.

CCAIE	Descripció	Valor	Percentatge	
			s/VAB	s/PIB
49	Transport terrestre; transport per canonades	3.706	2,0	1,8
50-51	Transport marítim i aeri	661	0,4	0,3
52-53	Emmagatzematge i act. afins al transport; act. postals	5.853	3,1	2,9
	Activitats logístiques	10.220	5,4	5,0
	Valor afegit brut	187.617	100,0	92,3
	Impostos nets sobre productes	15.623		
	Producte interior brut	203.241		100,0

Font: Idescat.

Aquesta quantitat es correspon amb les activitats que destaquem en verd en l'esquema de distribució/producció que hem plantejat inicialment i que es detallen al Gràfic 3.

Gràfic 3. Activitats logístiques de l'esquema de producció/distribució, el VAB de les quals coneixem

Font: PIMEC Logística.

Consums intermedis

Un segon element conegut són els consums intermedis de les activitats logístiques, és a dir, què consumeixen aquestes activitats d'altres sectors? Aquestes dades provenen del Marc Input Output de Catalunya (MIOC), que també publica l'Idescat (abans Taules Input Output). Associem aquests consums a les activitats logístiques interpretant que el component logístic té un pes elevat en l'activitat o perquè l'activitat no tindria raó de ser sense el sector logístic. En un esquema de compte de pèrdues i guanys d'una empresa que desenvolupa activitats logístiques, aquests consums intermedis es corresponen als consums d'explotació i a les altres despeses d'explotació que compren a diferents proveïdors.

Gràfic 4.

Consums intermedis en el compte de pèrdues i guanys

INGRESSOS D'EXPLOTACIÓ
 Import net de la xifra de negoci
 Altres ingressos d'explotació i variació d'existències
Consums d'explotació
Altres despeses d'explotació
VALOR AFEGIT
 Despeses de personal
 RESULTAT ECONÒMIC BRUT DE L'EXPLOTACIÓ
 Amortitzacions de l'immobilitzat
 RESULTAT ECONÒMIC NET DE L'EXPLOTACIÓ
 Despeses financeres
 Ingressos financers
 Altres partides financeres
 RESULTAT FINANCER
 RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS
 Impost de beneficis
 Altres resultats
 RESULTAT DE L'EXERCICI

Font: PIMEC Logística.

Les dades que publica l'Idescat en relació als consums intermedis de les activitats logístiques assoleixen la xifra de 15.041 milions d'euros per a l'any 2013. Això suposa un 8,0% del valor afegit brut de l'economia catalana i el 7,4% sobre el total del PIB.

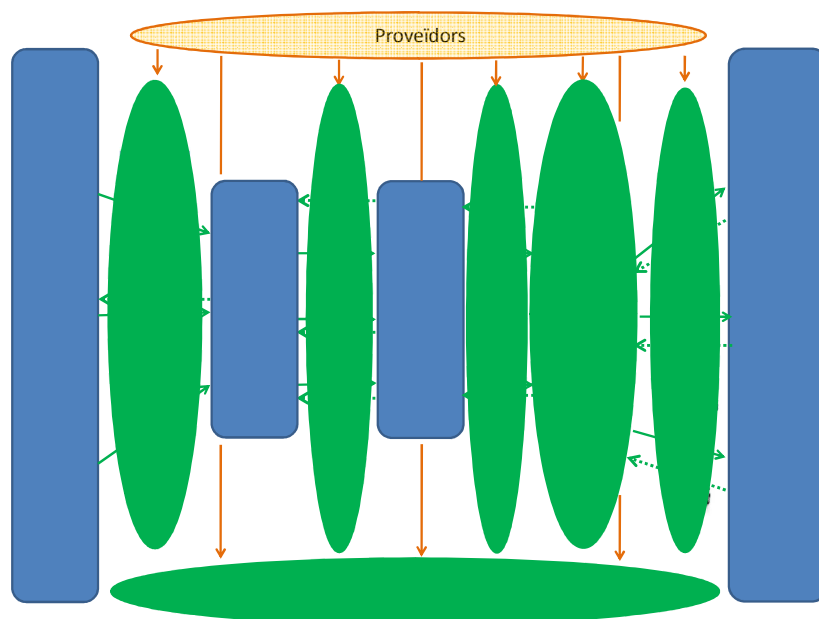
Taula 2
Consums intermedis de les activitats logístiques. 2013
 Unitats: milions d'euros.

CCAIE	Descripció	Valor	Percentatge	
			s/VAB	s/PIB
49	Transport terrestre; transport per canonades	5.623	3,0	2,8
50-51	Transport marítim i aeri	2.094	1,1	1,0
52-53	Emmagatzematge i act. afins al transport; act. postals	7.324	3,9	3,6
	Activitats logístiques	15.041	8,0	7,4
	Valor afegit brut	187.617	100,0	92,3
	Impostos nets sobre productes	15.623		
	Producte interior brut	203.241		100,0

Font: MIOC 2011. Idescat.

Aquesta quantitat es correspon amb les activitats que destaquem de color carbassa en l'esquema de distribució/producció que hem plantejat inicialment i que es detallen al Gràfic 5.

Gràfic 5.
Consums intermedis de les activitats logístiques de l'esquema de producció/distribució, les quals coneixem a partir del MIOC

Font: PIMEC Logística.

A més, el Marc Input Output de Catalunya també detalla de quins sectors són els consums intermedis d'aquestes activitats logístiques.

Taula 3
Sectors amb més pes dels consums intermedis de les activitats logístiques.

Percentatge

CCAE	Descripció	Pes
52	Serveis emmagatzematge i serveis auxiliars transport	40,1
494-495	Serveis transport mercaderies per carretera i per canonada	10,6
19	Coc i productes de refinació del petroli	10,5
41-43	Treballs de construcció	3,9
77	Serveis de lloguer	3,7
68	Serveis immobiliaris	2,7
45	Serveis venda i reparació vehicles motor i motocicletes	2,7
46	Serveis comerç a l'engròs i intermediaris, exc. vehicles motor	2,3
69-70	Serveis jurídics, comptables, de seu central i consultoria	2,3
51	Serveis transport aeri	1,9
33	Serveis reparació i instal·lació maquinària i equips	1,6
351	Serveis producció i distribució energia elèctrica	1,5
491-492	Serveis transport per ferrocarril	1,4
50	Serveis transport marítim i per vies de navegació interiors	1,3
64	Serveis financers, exc. assegurances i fons pensions	1,2
65	Serveis assegurances i fons pensions, exc. SS obligatòria	1,0
61	Serveis telecomunicacions	1,0

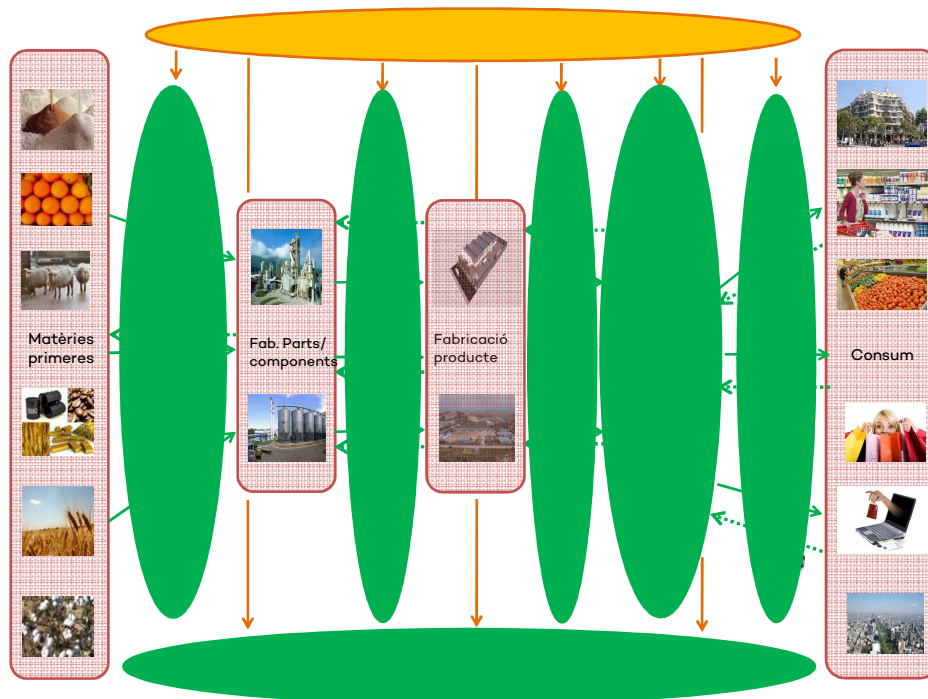
Font: MIOC 2011. Idescat.

Què desconeixem?

Finalment, dins l'esquema de producció/distribució assenyalarem en vermell les activitats la contribució de les quals no és possible quantificar dins el sector logístic. Aquesta casuística es correspon a les operacions logístiques internes que realitzen, amb els seus propis mitjans, les empreses que hem definit com:

- De matèries primeres
- De fabricació de parts/components
- De fabricació de productes
- De consum final

Gràfic 6.
Activitats de l'esquema de producció/distribució, en què no és possible quantificar quina part es correspon a les activitats logístiques

Font: PIMEC Logística.

Contribució (coneguda) de la logística a l'economia

Així, a partir de les dades conegudes, podem concloure que el llindar inferior de la contribució de la logística a l'economia és del 12,4% del PIB. Aquest 12,4% s'explica per la contribució del VAB dels sectors que tradicionalment s'identifiquen com a activitats logístiques (5,0%) i pels consums intermedis (compres) que realitzen les empreses d'aquestes activitats a empreses d'altres sectors (7,4%).

Taula 4

Contribució (coneguda) de la logística a l'economia. 2013

Milions d'euros i pes en percentatge

Producte interior brut (economia)		203.241
Impostos nets sobre productes		15.623
Valor afegit brut (economia)		187.617
VAB activitats logístiques		
CCAE		
49	Transport terrestre; transport per canonades	3.706
50-51	Transport marítim i aeri	661
52-53	Emmagatzematge i activitats afins al transport; activitats postals	5.853
	Total sectors (logística ?)	10.220
A	% PIB	5,03%
Consums intermedis		
49	Transport terrestre; transport per canonades	5.623
50-51	Transport marítim i aeri	2.094
52-53	Emmagatzematge i activitats afins al transport; activitats postals	7.324
	Total sectors	15.041
B	% PIB	7,40%
A+B	% PIB	12,43%
Desconexem valor operacions logístiques internes en el si de les empreses		?

Font: PIMECLogística a partir de dades de l'Idescat.

Nota: PIB base 2010.

Evolució de la contribució de la logística a l'economia

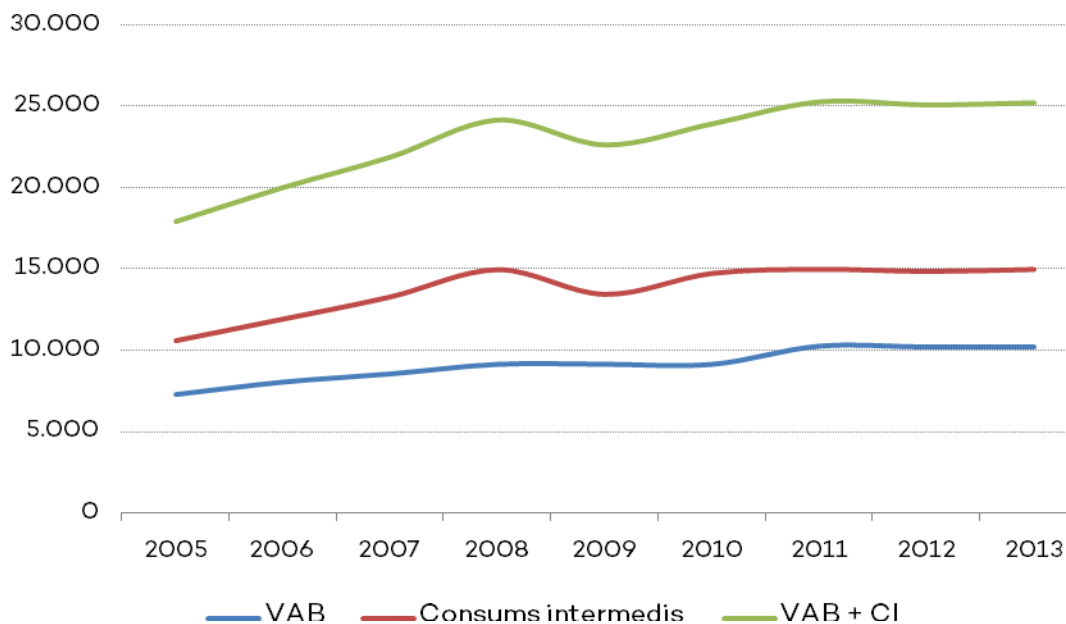
En relació a l'evolució temporal entre 2005 i 2013:

- El VAB a preus corrents creix d'un 39,3% en passar de 7.339 milions d'euros a 10.220 milions d'euros.
- Els consums intermedis creixen d'un 41,6% en passar de 10.621 milions d'euros a 15.041 milions d'euros.
- La suma de les dues partides creix d'un 40,7% i passa de 17.960 el 2005 a 25.261 el 2013.

Gràfic 7.

Valor Afegit Brut i Consums intermedis de les activitats logístiques

Milions d'euros

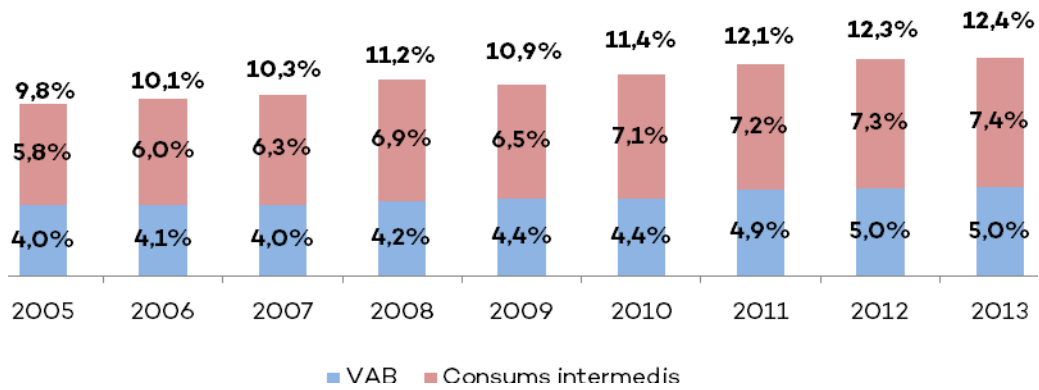

Font: PIMEC Logística a partir de dades de l'Idescat.
Nota: PIB base 2010.

Pel que fa a l'evolució del pes del VAB i dels consums intermedis de les activitats logístiques sobre el PIB, entre 2005 i 2013:

- El pes del VAB augmenta d'un punt percentual en passar del 4,0% al 5,0%.
- El pes dels consums intermedis creixen 1,6 punts percentuals i passen de representar el 5,8% a representar el 7,4%.
- El pes conjunt de les dues partides augmenta en 2,5 punts percentuals i passa del 9,8% al 12,4%.

Gràfic 8.
Pes del VAB i dels Consums intermedis de les activitats logístiques sobre el PIB

Font: PIMECLogística a partir de dades de l'Idescat.
 Nota: PIB base 2010.

Annex 1. Detall d'activitats que habitualment s'associen a la logística

Codi CCAE	Descripció
49	Transport terrestre; transport per canonades
491	Transport interurbà de passatgers per ferrocarril
492	Transport de mercaderies per ferrocarril
493	Altres tipus de transport terrestre de passatgers
4931	Transport terrestre urbà i suburbà de passatgers
4932	Transport en taxi
4939	Altres tipus de transport terrestre de passatgers ncaa
494	Transport de mercaderies per carretera i servei de mudances
4941	Transport de mercaderies per carretera, excepte servei de mudances
4942	Servei de mudances
495	Transport per canonada
50	Transport marítim i per vies de navegació interiors
501	Transport marítim de passatgers
502	Transport marítim de mercaderies
503	Transport de passatgers per vies de navegació interiors
504	Transport de mercaderies per vies de navegació interiors
51	Transport aeri
511	Transport aeri de passatgers
512	Transport aeri de mercaderies i transport espacial
5121	Transport aeri de mercaderies
5122	Transport espacial
52	Emmagatzematge i activitats afins al transport
521	Dipòsit i emmagatzematge
522	Activitats afins al transport
5221	Activitats afins al transport terrestre
5222	Activitats afins al transport marítim i per vies de navegació interiors
5223	Activitats afins al transport aeri
5224	Manipulació de mercaderies
5229	Altres activitats afins al transport
53	Activitats postals i de correus
531	Activitats postals nacionals
532	Altres activitats postals i de correus

Font: PIMEC Logística a partir de l'Idescat.

Annex 2. Detall d'activitats que habitualment no s'associen a la logística, però que hi estan estretament relacionades

Codi CCAE	Descripció
3811	Recollida de residus no perillosos
3812	Recollida de residus perillosos
4791	Comerç al detall per correspondència i per Internet
6209	Altres serveis relacionats amb les tecnologies de la informació
7022	Altres activitats de consultoria de gestió empresarial
7112	Serveis tècnics d'enginyeria i altres activitats relacionades amb l'assessorament tècnic
7711	Lloguer d'automòbils i vehicles de motor lleugers
7712	Lloguer de camions
8219	Activitats de reprografia, preparació de documents i altres activitats especialitzades d'oficina
8220	Activitats de centres d'atenció telefònica
8292	Activitats d'envasament i empaquetatge per compte d'altri
8299	Altres activitats de suport a les empreses ncaa

Font: PIMEC Logística a partir de l'Idescat.

Contribució (coneguda) de les activitats logístiques a l'economia

Milions d'euros i percentatge

		2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Producte interior brut (economia)		183.507	199.169	212.391	216.922	208.115	209.792	209.716	204.272	203.241
Impostos nets sobre productes		18.186	20.109	19.658	16.084	12.475	15.843	15.234	15.005	15.623
Valor afegit brut (economia)		165.321	179.060	192.733	200.838	195.640	193.949	194.483	189.267	187.617
CCAE	VAB Activitats logístiques	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
49	Transport terrestre; transport per canonades	3.337	3.638	3.905	4.130	4.071	3.870	3.716	3.889	3.706
50-51	Transport marítim i aeri	197	239	221	317	370	421	348	417	661
52-53	Emmagatzematge i act. afins al transport; act. post.	3.805	4.217	4.460	4.723	4.733	4.879	6.205	5.906	5.853
	Total sectors (logística ?)	7.339	8.094	8.586	9.170	9.174	9.170	10.269	10.212	10.220
A	% PIB	4,0%	4,1%	4,0%	4,2%	4,4%	4,4%	4,9%	5,0%	5,0%
	Consums intermedis	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
49	Transport terrestre; transport per canonades	4.914	5.353	5.599	6.203	5.444	6.027	5.946	5.853	5.623
50-51	Transport marítim i aeri	620	706	1.124	1.775	1.312	1.523	1.463	1.800	2.094
52-53	Emmagatzematge i act. afins al transport; act. post.	5.087	5.904	6.615	7.049	6.742	7.247	7.641	7.265	7.324
	Total sectors	10.621	11.963	13.338	15.027	13.498	14.797	15.050	14.918	15.041
B	% PIB	5,79%	6,01%	6,28%	6,93%	6,49%	7,05%	7,18%	7,30%	7,40%
A+B	% PIB	9,79%	10,07%	10,32%	11,15%	10,89%	11,42%	12,07%	12,30%	12,43%
Desconeixem										
Valor operacions logístiques internes en el si de les empreses		?	?	?	?	?	?	?	?	?

Font: PIMECLogística a partir de dades de l'Idescat.

Nota: PIB base 2010.